

כב ו. כי ידעתי את אשר תברך מבורך ואשר תאר יואר. מדוע לעניין הברכה כתב מבורך בלשון הווה, ואילו בקבלה כתב בלשון עתיד יואר? וי"ל, אומר הרזע שמשון, ע"פ רש"י בשמות ד ז שהובא שם שמידה טובה מרובה ממידת פורענות, וכשיש מידה טובה הקב"ה ממחר להביאה ולכן אשר תברך באותו רגע זה כבר מבורך, אבל פורענות זה לא כך אלא אשר תאור הוא יואר רק אח"כ כי הקב"ה לא ממחר לעשותה.

כב ז. וילכו זקני וזקני מדין וקסמים בידם. אומר רש"י קסם זה נטל, אמרו אם יבוא פעם ראשונה יש בו ממש. אם ידחנו אין בו תועלת. לפיכך כשאמר לינו פה הלילה אמרו אין בו תקווה. רבים נתקשו מה פרוש הדברים כאן? וי"ל, אומר הרע"א, ע"פ רש"י לעיל על הפסוק: ויאמר מואב אל זקני מדין. מה ראה ליטול עצה ממדין, כיון שראו את ישראל נוצחים שילט כמנהג העולם אמר במדין נתגדל ונשאל שם איך, הלך ושאל ענו לו אין כוחו אלא בפה אף אנו נלחם בהם בפה מיד הלכו ובלעם שכוחו היה בפיו ע"י קלותו. ולכא"ו קשה איך חשבו שיעלה הרי גם משה יכול לברך חזרה ומה תועיל הקללה. וי"ל שלכך בדקו וזה הקסם: הנה אצל משה כתוב עמדו ואשמעה מה יצווה ה', היינו שהיה צריך ללכת לבדוק מה ה' אומר. אמרו אם יבוא בפעם הראשונה סימן שהוא יותר ממש שהיה צריך לומר עמדו ואשמעה מה יצווה ה'. ואם ידחנו אז הוא כמשה, ואין בו תועלת כי הוא יקלל ומשה יברך. וכשאמר לינו פה הלילה אמרו אין בו תקוה כי הוא לא יותר ממש רבינו, ומשה יכול להפוך את קלותו.

כב יב. ואתה את העם כי ברוך הוא. וברש"י אמר בלעם לקב"ה אני אקלל, אמ"ל הקב"ה לא לקלל, א"ל אז אני אברך, א"ל הקב"ה לא מדובשך ולא מעוקצך. תימה, הנה רצה לקלל, הקב"ה א"ל לא, אז הוא אמר אני אברך, מה הוא רוצה, לקלל או לברך? וי"ל שבלעם ידע שבקבה היתה עקרה בגלל שילבן ברך את רבקה: אחותנו היא היי לאלפי רבבה, וכדי שלא יאמרו שמברכותיו של אותו רשע נושעה, הקב"ה עשאה עקרה. ובלעם שרצה לקלל חשב שיוכל לעשות זאת או ע"י קלה, או ע"י ברכה, משום שברכתו היא חובה לעם ישראל שלא יאמרו מברכתו של אותו רשע נושעו והקב"ה לא יביא עליהם את הברכה. ויש להוסיף שכתוב בתרגום יונתן, שבלעם הוא לבן. עי"ל דאמרין כל חלק כל הברכות שברך בלעם את ישראל נתהפכו לקללות, וכוונתו היתה שיברכם ואח"כ יתהפכו לקללות.

כב יז. כי כבד אכבדך מאוד וכל אשר תאמר אלי אעשה וגו', ויען בלעם ויאמר אל עבדי בלק אם יתן לי בלק מלוא ביתו כסף וזהב לא אוכל לעבור את פי ה'. יש להקשות מה הוזכר כאן כסף וזהב מי דובר ע"ז בבלל, וי"ל שהם אמרו כבד אכבדך מאוד, ואמרו חז"ל בכל מאודך – ממונך. רבי נתן גשטטנר.

כב כ. אם לקרוא לך באו האנשים קום לך איתם. וברש"י אמר הקריאה שלך, וסבור אתה ליטול עליה שכן קום לך איתם ע"כ. ויש להקשות וכי בשכר מותר לו לקלל את ישראל? וי"ל ע"פ המחנה אפרים שלוחין יא שכתב דאף דאין שלוחות לעכו"ם ואין שליח לדבר עבירה, בכ"א פועל דינו שונה וידו כיד בעה"ב ממש אף שגאון שלוחות. וכן נאמן כיוון שיקבל שכר אז הוא פועל וידו כיד בעה"ב והוא כאלו בלק עושה העבירה ולא בלעם ולכן שרי למיזל. המאור שבתורה בשם רבי ישראל בארי.

כב כח. וילך עם שרי מואב. אומר רש"י ליבו כליבם. וקשה מנין לו לרש"י שליבו כליבם. ועי"ל דאיתא בפסוק ויח אף ה' כי הולך עמהם, למה הקב"ה כעס עליו, ויח אמר לו בפסוק קודם, קום לך עמהם. וי"ל, אומר הגאון, שהלשון עם זה ביחוד, והלשון 'איתם' זה לא ביחוד, אלא רק הולך אותו ולא ביחוד. (ורבי דן דרבין קמדיק זאת מכמה מקומות. נביא אחד מהם, אצל אברהם אבינו כתוב, ושני נעריו אתו. כי הם עם הדומה לחמור. והם לא הולכים עם אברהם בקדושתו אלא אתו. מאידך אצל בלעם כתוב ושני נעריו עמו.) וזה מה שאמר הקב"ה לא תלך עמהם ביחוד באותה מחשבה, ואח"כ א"ל קום לך איתם - לא ביחוד, ומה הוא עשה, וילך עם שרי מואב - היינו ביחוד וליבו כליבם. ולכן גם הקב"ה כעס עליו.

כב כט. ויאמר בלעם לאתו כי התעללת בי וגו'. רבי חיים קניבסקי מקשה אחר שבלעם ראה לזה נס עצום שהבהמה התחילה לדבר, איך זה שהוא לא נבהל ולא חוזר בתשובה אלא נעמד להתווכח אתה כאלו לא קרה דבר. (ועיין במדרש ששרי מואב נבהלו מאד כי מימיהם הם לא ראו כדבר הזה) וי"ל שהרשע הזה היה בעל גאווה עצום והוא רצה להראות לשרים שהוא רגיל בכך, ואם הוא היה מתרגש אז היה שמים לב אבל הוא התחיל להתווכח איתו על קורה לו יום יום. בסוף הבהמה ניצחה אותו והוציאה אותו גרוע מכל הסיפור הזה כמו שמאריכים במדרש. אבל בכ"א אנחנו רואים מכאן כמה

בעל גאווה מוכן לעשות כדי להישאר בגאווותו, עד כדי שאפי' בנס כזה גדול הוא עדיין לא מודה בהפסד. וכעין זה עולה מדברי הבריסקור רב שהביא שמבואר בתרגום על המילים כי התעללת בי, כי חייכת בי, והיינו שצחקת עליו. וראים שמה שפירע לבלעם זה לא שהיה ריסקה לו את הרגל אלא שהיא צחקה עליו והיינו הכבוד הפריע לו.

כג ב. ויעש בלק כאשר דבר בלעם ויעל בלק ובלעם שור ואיל מוזבת. כאן מבואר שבלק ובלעם העלו יחדיו את הקרבנות, ולקמן בפסוק יד התורה לא מתיחסת את העלה את הקרבנות האם בלק או בלעם או שניהם יחד ויש משמעות בפסוק שרק בלק בנה. והי"ה בפעם השלישית שבלעם ניסה לקלל מראש הפעור ובלק בנה שבעה מוזבותו וכו' כתוב להדיא שבלק בנה והקריב את הקרבנות דכתיב יש ויעש בלק כאשר אמר בלעם ויעל פר ואיל. ויש לעיין מה הטעם שבפעם השנייה והשלישית בלק בנה לבדו. וי"ל שבפעם הראשונה שבלעם ניסה לקלל והעלה קרבנות כתיב מיד לאחמ"כ בפסוק ג וילך שפי, ואיתא בסנהדרין קה בלעם חוגר ברגלו אחת היה שנאמר וילך שפי, והנה בעל מוס יכול להקריב קרבנות בן נח כי רק מחוסר אבר פסול בקרבנות בן נח ולכן גם כתוב ויעל בלק ובלעם קרבנות כי בלעם עדיין יכל להקריב, אך בקרבנות הבאים הוא כבר לא יכל להקריב כי הוא נהיה מחוסר אבר כי מבואר בנדה לא. הובא ברש"י כד ד מאי דכתיב מי מנה עפר יעקב ומספר את רובע ישראל מלמד שהקב"ה יושב וסופר רבעיותיהם של ישראל מתי תבוא טיפה שחזיק נוצר ממנה ועל דבר זה נסמית עינו של בלעם וכו', וי"ל שלפני ההקרה השנייה נהיה בלק סתום עין והיינו מחוסר אבר כמבואר ברש"י סתום עין הכוונה שהעין לא הייתה במקום אלא היה לו שם חור, לכן בפעם הראשונה בלעם עדיין הקריב, אך בפעמים הבאות שהוא מספר את רובע ישראל ונהיה מחוסר אבר רק בלק הקריב. נחלת בנימין.

כג יב. אשר ישים ה' בפי אותו אשמור לדבר. בסנהדרין פט איתא הכובש נבואתו לוקה, ותוסי' שם כתב שאין כזה לאו, ואלו הרי"ף כתב שיש להן שלא לכבוש את נבואתו, ונלאו המפרשים לחפש היכן יש כזה לאו? והרובוטשבור מצא זאת בפרשתנו, שכתוב אשר ישים ה' בפי אותו אשמור לדבר, והרי השמר פן ולא הרי"ז לא תעשה. וכאן יש אשמור לדבר ונמצא שיש לאו בזה.

כג טז. ויקר ה' אל בלעם וישא דבר בפיו ויאמר שוב אל בלק וכה תדבר. וברש"י בלא ששהקב"ה אמר בלעם שע"כ הוא יילך עם בלק לברך את ישראל. וקשה הרי קודם הקב"ה אמר לו לא מדובשך ולא מעוקצך והיינו שלא הסכים שיברך, ומה קרה כאן שפתאום כופה אותו ללכת לברך? וי"ל, אומר האוסטרובצא אף קידושין ט: ששכר מצווה בהאי עלמא ליכא טעם הדבר כי מכיוון שאין מענישים על מצוות עשה אז ממילא אם אין שכר (מנחות מא). ובמנחות שם שבשעת כעס מענישים גם על אי קיום עשה. וממילא לפי"ז צ"ל שבשעת כעס גם יש שכן על קיום עשה. והנה באותם ימים שבלעם הלך לקלל, הקב"ה לא כעס (ברכות ז) ועם ישראל גם הפסיד מזה כי לא היה להם שכר המצוות בזמן שכועס כי לא כעס. ולכן מעיקרא אמר הקב"ה שלא יילך כי לא צריך לברכותיו משהו דהווי שעת כעס ויש להם שכר קיום מצוות עשה בלא עלמא, אולם אחרי שהלך וגרם כבר למצב של אי כעס שגורם להם שאין שכר בכוה"ז על מצוות עשה, לפחות שילך לברך.

כג כא – כב. לא הביט אוון ביעקב ולא ראה עמל בישראל ה' אלוקיו עמו ותרועת מלך בו. קל מוציאם ממצרים. איתא באור החיים הקדוש בפרשת משפטים אם בעליו עמו לא ישלם, הקב"ה מוחל ונותניהם על ישראל משום שהם דבוקים בו והוי כבעליו עמו בשמירתם על הנשמה שניתנה להם בפקדון מה'. אולם איתא שבעליו עמו פטור רק מגניבה אבידה ואונס, אבל פגיעה פשו מחלוקת אם מקרא נדרש רק אלפניו או גם אלפני פניו ואז הפטור הוא אף בפגיעה (בי"מ צח.). והנה בבבית בין הבתרים נאמר לאברהם ועבדום ועינו אותם 400 שנה, וקשה הלא יצאו ממצרים אחרי 210 שנים, והתרוץ ע"כ הוא מקרא נדרש לפני פניו שנאמר שם כי גר יהיה ירדע והיינו שהגלות התחילה מאז היותם גרים, ולא רק מאז שעבדום ועינו אותם, וגר הרי זה מעת שנולד יצחק כמבואר ברש"י בפרשת לך לך, ומאז עברו 400 שנה. וזהו מה שאמר הכתוב לא הביט אוון ביעקב כי ה' אלוקיו עמו, ומגן שלם על פגיעה נאמר דין קה. התשובה היא דכתיב קל מוציאם ממצרים ואיך הוציאם הרי עברו רק 210 שנים? התשובה היא שהגלות התחילה כבר בזמן יצחק שהיה גר כי מקרא נדרש לפני פניו, וא"כ שפיר פטור כבעליו עמו אף בפגיעה. האוסטרובצר.

כד ז. ויעש בלעם את עינו וירא את ישראל שוכן לשבטיו. אומר רש"י ראה שאין פתחיהם מכוונים זה לזה, אמר ראויה שתשרה שכינה ביניהם. הגמ' בב"ב מביאה את דברי רש"י הללו על פסוק ה' דלקמן מה טובו אהלך יעקב משכנתך ישראל. וא"כ קשה מה ראה רש"י

להביא את זה על הפסוק וירא את ישראל שוכן לשבטיו? וי"ל דהנה יש בחז"ל ב' טעמים למה לא לכווין את הפתחים אחד מול השני, א. משום עין הרע, שזה טעם שאינו מספיק חשוב כדי להשרות את השכינה בגללו. עוד טעם מבלע צניעות. שזה דבר גדול - והוא טעם להשרות השכינה. ולפי"ז י"ל דהנה איתא בברכות כ. ששבט יוסף לא שלטה בו עין הרע (בן פורת יוסף בן פורת עלי עין), ואם כל השבטים היו מעורבבים ביחד, אז אין ראה ששונים זאת משום צניעות, אדולי הוא משום עין הרע, אבל כעת שהוא רואה שבני ישראל שוכנים כל שבט בנפרד, וגם יוסף אין פתחו מכוונים, סימן שהטעם הוא משום צניעות, כי ליוסף אין בעיה של עין הרע, ולכן ראויה שתשרה שכינה ביניהם.

כד ז. נאום הגבר שטום העין. התרגום פירש גברא דשפיר חזי. ואילו רש"י פירש שהיתה עינו נקורה והיה סומא באחת מעיניו. בפשטות יש כאן סתירה בין הפרושים דלתרגום הוא שבו, ולרש"י הוא גנאי. אבל, אומר הבעל שם טוב זיע"א, שהפרושים לא סותרים אחד לשני. וכוונתם היא לעניין דלהלן. הנה בשביל להשיג נבואה צריך איזו קדושה יתירה, והרי הקב"ה רצה להשרות שכינתו על הגוי הרשע הזה כדי שלא יהיה פתחו פה לאומות שאין להם נביא, ולכן השרה שכינתו על בלעם, והמכשף הזה היה רשע מופלג, ומדוע זכה לנבואה הרי אין לו שום קדושה, לכך הקב"ה עיזור את עינו האחת וזו היא לא נטמאת, ודרכה השרה את השכינה. וזוהי כוונת התרגום שפיר חזי דע"י העין השתומה הוא היה חזוה נבואה כי לא חטא בעין זאת כלל.

כד י. ויחר אף בלק אל בלעם. יש לעיין מדוע חרה לבלק אפו כעת יותר מבפעמים הקודמות, הא לאורך כל הדרך אמר בלעם את אשר ישים האלוקים בפי אותו אשמור לדבר ואעפ"כ בלק לחפו? וי"ל דעד תהא על הזמן היתה לבלק תקוה ואילו באיזשהו שלב הוא יקלל, אך גילה הוא אמר מברכך ברוך, ואורריך ארור. א"כ הוא אצל שלעולם הוא לא יקלל את ישראל כי אז הוא מקלל את עצמו, לכן הוא כעס. רבי חיים סולאוויצ'יק.

כד יד. לכה איעצך אשר יעשה ה' אל בלעם למען באחריה ימימם. אומר רש"י יעץ לו להכשיל את עם ישראל עם בנות מואב. ויש להקשות היכן רש"י ראה דבר זה בפסוק? וי"ל שההלכה שישאל שנסא גויה הוולד הולך אחר האם וזה מה שרצה בלעם לערב את ישראל עם הגויים ועי"ז יהיו ילדיהם גוים, כפי שהוא אצל הצלחין לבסוף, ודבר זה מרומז בפסוק שכתוב אשר יעשה ה' אל בלעם למען וי"ל שהעצה שהוא נתן זה להפוך את העם הזה לעם שלך וזה ע"י שינשאו לבנות מואב אז ילדיהם יהיו מואבים. וזהו תורה.

כד כג. אוי מי יחיה משמו אל. הנה בסליחות אנו אומרים וסלחת לעוונתי כי רב הוא. יש להקשות האם בגלל שעוונותינו רבות לכן וסלחת לעוונתי? לפחות שלא נגיד כי רב הוא כי הרי זו לא סיבה לסלוח. וי"ל, אומר רבי יונתן איבשיץ בדרך צחות, שהנה נפסק בשו"ע כמו רב, שמודה בקנס ואח"כ באו עדים פטור. והרי מבואר בגמ' (תנאנה ט.) שכשכאדם מתוודה על מעשיו יש שני מלאכים שמעידים ע"ז, וא"כ זה נקרא מודה בקנס ואח"כ באו עדים, ורק אם נסבור כרב צריך להיות פטור, אבל אם נאמר שכמואל אז צריך להיות חייב. וזה מה שאנחנו אומרים כי רב הוא, כי נפסקת ההלכה כבר שפטור, ולכן תחוס עלינו ותפטור אותנו. וזה מה שאמר בלעם: אוי מי יחיה משמו אל-ל. היינו שאם נסבור שכמואל לא נחיה והיינו שלא נוכל לעמוד בפני ב"ד של מעלה, כי ס"ל מודה בקנס ואח"כ באו עדים חייב.

כה ז. וירא פנחס וגו' ויקח רומח בידו. ובסנהדרין פב. אילו הנפך זמרי והרגו לפנחס היה פטור, משום ורף. וקשה הרי זמרי יכול לפרוש, והוי לפחות כיכול להצילו באחד מאבריו? ומכח קושיה זו חידש בשש"כ מא' כה'. שגב שבא בשבת, מותר להקטר למשטרה כדון פון במחותרת שהווי פיק"ק, ולכאורה קשה הרי יש אשפרות שיאמר לגנב קח את כל כספי ואז ממילא לא יהיה פיקוח נפש. אלא התשובה היא שלומדים מהפרשה שלנו שהנרדף לא חייב לשנות מצב, אלא מכיוון שבמצב הנוכחי הוא יכול להיגרר אז נחשב פיקוח נפש ולא אומרים לו שיציל את עצמו מפיקוח נפש על ידי שיישאל את המצב. ולכן, אומר השש"כ, גם לא אומרים לאדם שיתן את כל כספו לגנב ובכך יימנע מלהיות במצב של פיקוח נפש, אלא יחל בשבת.

כה ז. וירא פנחס וגו' ויקח רומח וידקור את שניהם. ויש להקשות הא פנחס היה חוקר כמבואר בזבחים קא: ואיך היה מותר לו להרוג את זמרי וכזבי ולהיטמאות למת? וי"ל, ע"פ המבואר בשמואל כ ג כג וברד"ק שם, שכלהן מותר להיטמאות למת במלחמת מצווה, ולפי"ז י"ל פה שהבולע ארמית קנאים פוגעים בו וזה מצווה בפרט שזה נועד להצלת עם ישראל, ולגב כזבי שהיתה נכריה י"ל דס"ל שאין עכו"ם מטמאים באהל (ועיין במשנ"ל ג א מהלכות אבל) לכן הותר לפנחס. רינת יצחק.

מאמרי מוסר וסיפורים מענייני הפרשה

לבנות זה התראה לפני המשפט בבית דין של מעלה, והנה בבי"ד של מעלה שואלים האם קיימתי את המצוות ומה עושים דבר ראשון פותחים ש"ע והסעיף הראשון אומר והתגבר כארי, ואם את זה אני לא מקיים אז הזיונות שם יהיו גדולים ביותר, לכן השתדל רבי אליהו כל ימיו להיות מעורר השחר.

רבי מאיר מפרעמישלאן היה אומר לא לחינם נסמכה השכיבה לקימה לומר לנו שכשם שצריך להתגבר בבוקר כארי כך בלילה השחולך לישון ורוצה להפגש לקרוא ועי"כ לעכב בשינה שיידע שזה גצת היצר כדי שמחר לא יהיה לו כח לקום ולכן כבר כשהולך לישון יש לו להתגבר על יצרו ולישון מוקדם וכך יהיה לו כח לקום בבוקר כארי. החפץ חיים ורבי אלחנן וסרמן היו מקפידים מאוד בשיבתם ובהחזרים ולכו לישון מוקדם בכדי שיוכלו לקיים מאמר חז"ל התגבר כארי וכן היה מוכיח רבות הסטיפלער את אותם בחורים שהיו לומדים עד שעה מאוחרת בלילה, שדבר זה הוא לא טוב וזה עצת היצר כדי שיהיה קשה לו לקום מוקדם בבוקר. ורבי דוד פוברסקי מרגלא בפומיה שהיצר רוצה רק עוד חמש דקות במיטה וכל היום אח"כ הולך אחרי החמש דקות האלו. הרבה מהספר 'מדות טיש'. **מוסר** על הסבא מקלם שתיקף בהקיצו בשנתו ובוקר, היה קופץ בו ברגע מהמיטה בחפזו רב, כאילו שודד וסכין בידו ועומד על גבו, כדי לשבור את מידת העצלות ולהתרגל בזריזות.

רבי אליהו לאפיאן היה יושן תמיד בבגדיו - בקיץ היה נושט רק את המעיל העליון והטלית קטן, ובחורף היה ישן גם את המעיל העליון, ורגליו לא היו על המיטה הר, על כסא הסמוך למיטתו, וכשנשאל לפשר הדבר, השיב שהוא ישן בצורה כזאת כדי שיהיה קל לו לקום בבוקר. **בכל ערב** היה רבי יחזקאל לוינשטיין מכין שני שעונים מעוררים שיעירוהו בזמן - הן קם מבעוד לילה, ללימוד שקודם התפילה. ומדוע שניים: אולי אחד יתקלקל ומעולם לא התעורר מצלצול השעונים. תמיד קם לפניכם, וכיבה אותם שלא יעירו את בני הבית. רבי יחזקאל לוינשטיין סבל מאד מליקוי בתפקוד הריאות, ומאז שנתקף במחלה, אמר, לא עבר עליו לילה אחד שלא התעורר פעמיים או שלוש פעמים מעוצמת היסורים שלו. פעם אחת נתקף בשטף דם בריאתו וסבל מכאבים עזים. הוא קרא לאחד בחורים ובקישו להביאו לחדרו כדי לנוח שם. והנה, כשהגיע זמן התפילה התגבר כארי, קפץ מהמיטה כאש אוכלה, ולא ניתן היה להכיר עליו את כאביו העזים. **הסטיפלר** היה ישן בלילות החורף עם שמיכה דקה, כדי שלא יקשה עליו לקום לתפילה. בבחרותו היה לומד עד אישון ליל, ומחשש פן יאחר זמן פריאת שמע, הוציא פססל לרשות הרבים וישן עליו, בהיותו בטוח שהעוברים ושבים באשמורת הבוקר יעירוהו. **סיפר רבי"ד פוברסקי**: פעם אחת סיפר לי אבא (רבי דוד זצ"ל) לפי תומנו, שקיבל על עצמו בתור בחור, לא להתכסות בשנתו לגמרי. וכמו בכל הקבלות שלו, היה עקבי כמו פלדה גם בזה. הוא הקפיד על כך מצעירותו ברוסיה, עד שנתו האחרונה ממש! לא כיסה את זרועותיו בשמיכה, גם בימים הקפואים בכפור הרוסי והפולני האכזר. והכל כדי שבבוקר לא יגירר לילה לדקה אחת מיותרת של שינה. **הקור** סייע לו לקום בדיקה המדויקת שנקב לעצמו. **הרב** שן מעולם לא שכב על מיטתו כשרגליו מכוסות בשמיכה, וטעמו ונימוקו עמו: כי בבוקר יהיה חם כשהרגליים מכוסות ויהיה לו קשה לקום. וגם כשהיו מכסים אותו בימים של קור מופלג תוך השינה, השלך מעל רגליו את השמיכה. ובמיים שפחד שלא יתעורר בזמן לא היה הולך לישון ונימוקו עמו אם ידעת שעלול אתה על ידי השינה להפסיד מליון דולר, האם היית ישן? **נוהג היה רבי זלמן בריזל** להשכים קום מדי לילה בשעה קבועה באשמורה השניה. ואף אם אירע ועלה על משכבו בשעה מאוחרת ביותר לאחר שמחה משפחתית וכדו', עם כל זה לא איחר את שעת ההכנסה לקבועה. זה היה נוהגו התמידי בין שעותו בביתו ובסביבתו הרגילה, ובין שעותו בארצות ניכר בתנאים שונים, בכל זמן ובכל מצב תמיד הקפיד לקום בשעה קבועה. פעם לעת זקנותו, לאחר שמחה משפחתית שנסתיימה בשעת לילה מאוחרת, אשר הותירה אותו תשוש ויגע מאד, הבחינו בני המשפחה שהוא מכוון את השעון המעורר לשעה שתיים וחצי לפנות בוקר, כדרכו בקודש בכל יום. אבא מדוע תקום כל כך מוקדם? הרי לא נשאר לך כבר כמעט זמן לישון? שאלו הבן בפליאה. ומתי אתה מתכוון לקום? השיבו האב שאהל. הצטדק הבן: מילא אני הרי מוכרח לקום בארבע לפנות בוקר לעבודתי במאפיה. יש לנו הרבה הזמנות, ואני צריך להיות שם מחר אפילו מוקדם מהרגיל. אה, הנה התשובה לשאלתך ענה האב ר' זלמן תשובה ניצחת גם לי יש מחר הרבה עבודה אצל בעל הבית שלי.

על רבי ברוך יצחק פריינד מספרים שפעם בשנת זקנותו מצאו אותו שוכב בבוקר על הריצפה הקרה, משראוהו בני משפחתו כך נבהלו מן המחזה ושאלו אותו מאי האי, השיב להם שבשעה שהיה צריך לקום הגיע אליו היצה"ר

השכמת הבוקר בזריזות: רש"י על הפסוק הן עם כלביא יקום פירש: כשהן עומדים משנתם שחרית, הן מתגברין כלביא וכארי לחטוף את המצוות ללבוש טלית לקרוא את שמו ולהניח תפילין, ולכן אמר בלעם לא יוכל לקלל אותה כי הם זריזים למצוות. ואים כאן כמה זכות למי שקם בזריזות שזה דוחה ממנו קללות וצרות..

וידוע למש"כ השו"ע בתחילת אורח חיים וז"ל: יתגבר כארי לעמוד בבוקר לעבודת בורא שיהיה הוא מעורר השחר וכו' ומיד שיעור משנתו יקום בזריזות לעבודת בוראו יתברך ויתעלה. ובמ"ב שם: לעבודת בוראו כי לכן נברא האדם כמו שאמר הכתוב כל הנקרא בשמי ולכבדי בראתיו וגו'. ואף אם ישיאנו יצרו בחורף לומר ולעמוד בבוקר כי הקור גדול או ישיאנו בקיץ לומר איך תעמוד מבוטק ועדיין לא שבעת משנתך יתגבר עליו ואל ישמע לו ויחשוב בנפשו אלו היה נצרך לעמוד לשרת לפני מלך ב"ו כמה היה זהיר וזריז לעמוד בהשכמה לפני עצמו לעבודתו כ"ש וק"ו בן של ק"ו לפני ממי"ה הקדוש ברוך הוא עכ"ל. **ובספר המקנה** על קידושין בהקדמה כתב שאם מתגבר כארי לעמוד בבוקר בעבודת הבורא הוא שמירה לכל היום להיות לו לעזר ולהתגבר לנצח את יצרו. **ובספר דברי אמת** כתב: עוד כתב החכמי המוסר, כי כל איש הרוצה לזכות את עצמו בתורה ומעשים טובים, יקיים תמיד הדין הראשון של ספר הקדוש שלחן ערוך, יתגבר כארי לעמוד בבוקר לעבודת בוראו. וכתוב בספרים (חיד"א בספרו מורה באבטע) כי מאד צריך להיות זהיר בו, כי אם חוי"ש בדין הראשון ישלטו עליו יצרו שלא לקיימו, עוד ישוב ויראה מה יעשה באחריתו. ותמיד אמרו כל גדולי ישראל לאורך הדורות עלית אדם תלויה באיך הוא קם בבוקר. אמר ר"ח מוואלוז'ין: דבר מנוסה כשישכים אדם בבוקר יוקבל על עצמו ביום ההוא עול תורה באמת, היינו שיגמור בלבוו שלא ישמע ליום דבר ולא יבטלנו שום טירדא, אז יסורו ממנו הביטולים, ובוודאי יצליח ביום ההוא בתורה, וכפי תוקף קבלת עול תורה בבוקר וכפי חיזוק ההשכמה כן יעזרהו ה' בו יום וכן יסורו הטרדות ממנו (כתב ראש אות ע"א). השלי"ה אומר שמי שקם בזריזות לתפילה זה מעין עקידה והוא נקרא ידיו ה', והטעם שהמתגבר נקרא ארי מבאר הט"ז שהקם בבוקר ומתגבר ודוחה את היצר החזק שאומר לו להמשיך לישון הרי הוא כארי שלא פוחד מאף אחד, וכך פותח המחבר בסעיף הראשון בשו"ע התגבר כארי לעבודת בוראו, נכון זה קשה אבל זה המצווה הראשונה המוטלת עליך בבוקר, ואם בזה תכשל מול הייצר אז הוא מרגיש אנשים חלשים והוא כל היום יתנפל עליך וירדוף אותך, אבל כשבבוקר מנצחים אותו אז הוא מרגיש חלש והוא כבר לא כ"כ יתעסק עמך. ועי"ה ההשכמה בבוקר והתגברותו על היצר האדם מראה שאין גוף פועל עליו, אלא גופו משועבד לעבודת הבורא וד"י מושך אחריו קדושה לכל היום. ואם להיפך, אז היום גירר למושב לצים תחילה. ומי שבא מוקדם לביהכ"נ הרי הוא קרוב לקב"ה ומובטח לו שמתמלאות משאלותיו. ורבי חיים קניבסקי מביא בארוחות יושר של היום של האדם בין ברוחניות בין בגשמיות תלוי איך הוא קם בבוקר. **ואותו אחד** שמשתנה בבוקר במיטה יעוד 5 דקות, החפץ חיים המשיל זאת למעשה שהיה עם אדם שהיה לו מפעל עצום שהרוויח על ידו כל יום מליונים רבים עד שנהפך לגביר העיירה. יום אחד המכוננת לא פעלו כראוי והחלו לבעור, הוא הזמין מכבי אש, כעבור שעות ארוכות הגיעו מכבי האש ושהגיעו כבר היה מאוחר ולא נשאר שום דבר להציל. כעס העשיר ונצער מדוע אחרתם? כל כספי ועמלי ירד לטמיון, לא נשאר לי כלום מכל עמלי ויגיעתי, הלא הזמנתי אתכם מוקדם בעוד שהיפה היתה באיזה מחסן חרוק ובגלל איחורכם כל כספי אבד. ענו לו הכבאים אדוני כשהזמנת אותנו היינו באמצע לאכול ולסעוד נפשנו מול התנור הלוהט ויהיה לנו מאוד קשה לזאת לכבות את השריפה, התעכבנו וסי"ה 5 ועוד 5 דקות מה קרה? ואותו עשיר לשעבר עומד וצועק החמש דקות שלכם הם קריטיות לכל המפעל שלי שכעת הלך לטמיון. אותם אלו שמתמהמהים במיטה עוד 5 דקות ועוד 5 דקות ולא יודעים להעריך את הערך של דקה אחת בבוקר לא יודעים כמה זמן יקר וחשוב הם מפסידים וכמה דבר זה עלול להשפיע עליהם לכל היום. וכבר אמרו חז"ל באבות שינה של שחרית מוציאה האדם מהעולם. וכתב השבט מוסר שכאדם קם בבוקר דבר ראשון יטול ידיו, ורק אח"כ יתחיל לחשוב את חשבונותיו האם להמשיך לישון, ולמה? דבר ראשון כשלא קם היצר מפתה אותו בכל הכוח, וכשקם נחלש כוחו של היצר. דבר שני כל הקושי הוא כשעדיין לא קם אבל לאחר שקם כבר נעשה הכל קל יותר כמו שנאמר וקווי ה' יחליפו כוח, ואין אחד שלא יכול להעיד ע"כ. **פעם** שאל רבי משה אהרן שחר את רבו רבי אליהו לופיאן שהיה חלוש ביותר למה הוא השכים קום בחולשתו הגדולה הרי מנוחה הוא דבר שגופו חייב כעת. ענה רבי אליהו לרבי משה אהרן: דע לך שהגאון מוילנא אמר שבשמתחיל לצמוח לאדם שערות

לפתותו בטענות ומענות שלמען כבוד שמו יתברך עליו להמשיך לישון, לא רציתי להתוכח עמו במטה לכן הפלתי את עצמי מן המטה ואמרתי אתוכח עמו שם, והחבטה שקיבל בנפילתו גרמה לו שלא היה בכוחו לקום.

סיפר לי רבי ידידיה זר שלפני כמה חודשים כשרבי שמעון בעדני היה בן 94 הוא היה יושן בביתו מעל בית מדרשו ברחוב רבי עקיבא בבני ברק והנה יום אחד נכנס רבי שמעון לבית המדרש בשעה 2 בלילה וביקש ממשיהו שיען מעורר (צריך להבין שרבי שמעון למרות היותו גדול דור הוא התנהג כאחד האדם ועשה הכל בעצמו ללא משמשים) הוא ניגש לבקש שיען מעורר מאחד האברכים הלומדים כולל צענת בבית מדרשו. אותו אברך כמובן הביא לו מיד את השעון, לאחר מכן הרב זר ניגש לרבינו וביקש אם יכול לעזור אמר לו רבינו כן אם אתה יכול להעלות לי את השעון לביתי והרב זר עלה איתו לבית כשנכנסו התיישב הרב בעדני על כסא, נשען לאחור וביקש מהרב זר שיניח השעון על ידו, אמר לו הרב זר את השעון מעורר אני אשים בחדר שינה ע"י המיטה של הרב, אמר לו הרב בעדני שהיה אז בן 94 אני יישן כאן, שאל אותו הרב זר מדוע? אמר הרב בעדני אם אני ישן על המיטה יהיה לי קשה לקום בבוקר, לכן אני יישן על כסא שבביל שלא יקשה עלי לקום בבוקר והרב בעדני היה בן 94 וחלוש נורא, למרות הכל עשה הכל שבביל לקום לתפילת ותיקין בזמן. **מיד כאשר התעורר** רבי חיים פנחס שיינברג הוא התגבר כארי, השליך בשתי ידיו את השמיכה מעליו, כאשר לפעמים יצאה השמיכה לגמרי מהמיטה והדרזו ליטול ידיו, לברך ברכות התורה ולגשת לשבת בכסאו ללמוד, אפילו בשבועות האחרונים לחייו כשהיה חלש מאוד וכמעט לא דיבר, כאשר שמע את המילה נץ, מיד קפץ והתיישב על המיטה. **בכל עת** שהיה הרב אלישיב ניעור משנתו בין ביום ובין בלילה, לא היה ממתין בשכיבה ולו שניה אחת, אלא היה מסיר מעליו מיד את השמיכה, מזנק ממיטתו, נוטל את ידיו וחוזר לתורתו האהובה. וכל זאת גם בהיותו בן מאה שנים! גם כשסבל משבר בחוליה, והרופאים הזהירו אותו שבמצבו הרפואי אסור לו לבצע תנועות חדות, לא אבה להשלים עם הדבר, ואף על פי שמנהגו הסב לו סבל רב, המשיך לקום כארי ולשבור את טבע העצלות החומרית. **כשעשה** לרבי זונדל קרויזר ניתוח להכנסת 'קוצב לב' **היה תחת השפעת ההרדמה**, הניתוח היה בערך בשעה 10.00 בלילה, והרופאים אמרו שכנראה הוא יתעורר מההרדמה למחרת בשעה 12.00, שכן זוהי הרדמה של ארבע עשרה שעות, אך למרבה הפליאה הוא התעורר בשעה 4.00 לפנות בוקר, וקפץ מהמיטה כדי להתכוון לתפילת ותיקין כאחד האדם. הרופא היה מופתע ונבוך, היתכן כדבר הזה, אך באמת אין להתפלל על זאת, כי גופו הטהור שכל ימיו שיברו ושיעבדו לעבודת ה' נעשה אצלו הקימה בעוד לילה לטבע שני, עד שאפילו סם ההרדמה לא היה יכול לו.

מרגלא בפומיה דרבי שמואל ואזנר, שלקום מוקדם בכל בוקר זה הוא היסוד של היהודי, ללא זה האדם הוא לא אדם. סיפר תלמידו רבי משה שאול קליין מעשה בבת מבוגרת שהתקשתה למצוא את זיווגה, כשהציעו לה בחור טוב עם מעלות רבות, מלבד מה שהיה מאחר קום, ביקשה האם מרמ"ש כי ישאל בעברה את הרב ואזנר ויקבל את הסכמתו לשידוך. כששאל את הרב ואזנר השיבו: זה לא חסרון, זה פגם מהותי, אינני יכול להסכים לשידוך. **מוסר על רבי נתן וטשפויגל**, שיום אחד לפני תפילת שחרית סיפר שראה שני שבויים מעונים, ניסה לעזור להם ולא הצליח. ממש רחמנות עליהם. השומעים תמחו מאיפה הגיע המשגיח בבוקר, ואיפה פגש את השבויים קודם תפילת שחרית, עד שסיפר המשגיח שראה שני בחורים שלא קמו בזמן לתפילה, ונשארו שבויים ביד המלך זקן וכסיל, אשר מצודתו פרוסה. **סיפרו מקורביו** של האדמו"ר מזוטשקא זצ"ל, כי דרכו היתה לקום כבר בשעה חמש לפנות בוקר, ולא היה משנה לו כלל מתי הלך לישון בלילה הקודם. יש לציין על מנהג מופלא שהיה לו, שמיד כשהיה מתעורר משנתו כבר לא המשיך לישון כלל ומיד היה קם, ולכן כשהיה לפעמים מתעורר בשעה ארבע, או אפילו בשעה שלוש לפנות בוקר, היה מתגבר כארי ממיטתו, נוטל ידיו ומיד חוזר לסדרי לימודו שהפסיק כמה שעות קודם. כמיו"כ כשהיה הולך לישון, לא אהה סוגר את הגמרא, אלא היה משאיר אותה פתוחה ומניח עליה מגבת, כדי שמיד כשיקום ממיטתו יוכל לחזור ללימודיו היכן שפסק, ללא השתנות יתר. סיפר נאמן ביתו רבי פסח גולדשטיין: פעם נכנסתי לחדרו, וראיתי שהקפה שהגשתי לו לפני כן מתחיל להתקרר. אמרתי לו שכדאי שישתה את הקפה טרם שיתקרר, אך רבינו נענה לי באומרו: כל ששותים את הקפה כשהוא חם, זה לוקח זמן מהחילומד, אך כשהוא קר הרי ששותים אותו במהירות, וזה לא לוקח זמן מלימוד התורה הקדושה! הרבה מהסיפורים מהספר אוצר פנינים ועובדות להרב גרשני.

ידיעות חשובות וכן דברים מגדולי ישראל ערוך בדרך של שו"ת

מדור זה יש להימנע מלקרוא בשבת: הרעיונות שנשלחו להשבע:

א. בעניין מחלות עור ובעיות מעיים הם בגלל שהצטברו במעיים המון פסולת מכל האוכל הלא בריא שיש בשפע כיום במיטב הצבעים והטעמים, שאנו מכניסים לתוך גופנו, אך דא עקא, שצריך גייב שכל זה ייצא איכשהו אבל הבעיה שזה מתעכב שם, וכתוצאה מכך יש את בעיות המעיים והעור למיניהם שפורצות עקב הצטברות הפסולת כי אין לה איך לצאת והיא יוצאת בדרך שלילית וע"כ יש דבר משובח מאוד שהקב"ה ברא, שהוא צמת האלוורה שטיבעו לנקות ולחטא, ע"י ששותים משקה הנ"ל יכול לעזור להמון בעיות עור ומעיים. ישנה אחת שעזרה להרבה שטבלו מהנ"ל שיש לה דיע עצום בכל התחום - פאר הטבע, כתובת מייל 0504137343@gmail.com. **ב.** עצה לסיר שרוף למלאות מים + אמה ולהרתיח על הגז - הכל מתקלף ברגע. **ג.** זבובונים - הם לא מגיעים בלי סיבה למטבח... יש לדאוג שלא יהיה שום פרי או ירק באזור, שמתחיל להרקיב. זה יכול להיות פרי חתוך או בצל שהפנים שלו (רקוב) לפעמים הם מגיעים בגלל רטיבות שמצטברת בספוג או באלמנטים לביש כלים. **מישהו אחר כתב עניין זומה:** קודם כל יש להקפיד שתמיד מטשח השיש יהיה יבש לדאוג שלא ישאר מקורות מים. והשיכורים יהיו נקיים לא להשאיר את הכלוך בכיור להרבה זמן. כדאי במקביל לעבור עם אקונומיקה בזוהרות על כל הארונות מן כדאי להשיג מעט חומץ בכוס, זה מריח אותם. כמו כן כדאי להשתמש גם בקוטל יתושים יעיל מאוד. עוד פתרונות: לוקחים מדבקות צהובות לצבובים לחתוך לרצועות צרות (רוחב חצי ס"מ) מדבקה צהובה או כחולה ולהדביק את קצה המדבקה לקצה הארון לא להחליף תדיר אלא מתי שמתמלא המכלודת עד הסוף הם מגיעים למקומות ש"החברים שלהם נמצאים" כולם סובלים מזבובונים (בעיקר בקיץ) ומנסים אנטי פליי ולא הולך ולא מבינים שהאנטי פליי הוא לא מטה כסמנים אלא רעל חזק (לא ריח דוחה) שיש בו מתיקות ששחרק יטעם ממנו זה יערב לטעמו ויאכל עד ש... אבל הזבובונים לא מתרשמים ועל כל הפתרונות הוא: לוקחים כלי כצלחת וכדומה ושמים בו אנטי פליי בשפעלכי גם הוא מתייבש בחום הזה) ואז שמים לתוך הכלי איזשהו פרי חצי רקוב וכד' המושך זבובים הנמשכים אליו בגלל הריח והם גם טועמים מהאנטי פליי ונותרים שם... וזה בדוק ומנוסה כי כמה שמים יותר פירות ריחניים בכלי עם הרעל אזי תוך כמה שעות כל הזבובים מכל הבית כבר שוכנים בצלחת וזה ממש בדוק ומנוסה אך האנטי פליי לבדו לא משתלב האנטי פליי מתייבש בעיקר בקיץ אך אם שמו כמות נדיבה אזי ניתן להוסיף ל"מתכוון" כל יום חצי כוס מים וזה מעורר את החומר לפעול הלאה וגם זה בדוק ומנוסה. אחר כתב: הפיתרון לצבובונים במטבח לסגור טוב בשיליון את הרווח בין השיש לקיר או לקרמיקה. **ד.** מכנסים וחליפות - הגיהוץ חייב להיות עם בד מעל הבגד, כדי שלא יבריק. **ה.** פצע - יש מוצר הנקרא חימר ירוק נמכר בחנויות טבע ובתי מרקחת זה מגיע כאבקה ומכניסים מזה כעין פסחה. צריך להניח שכבה הגונה מעל הפצע ולהחליף כל כמה שעות. להניח על הפצע צפון חודרנית כמות מכובדת ועבה ולעטוף בנילון נצמד למשך כמה שעות. הצפון מתרכנת ואפשר בקלות וללא כאב למשוך בעדינות את מה שחדר לתחתן. החימר הירוק הוא חומר טבעי ומיוחד שתכונתו "לשאוב" ולרפא וגם מאד מאד מרגיע. ולכן הוא יעיל אף להוציא קוץ וכן לכל הפצעים. **ו.** גמילה ממצית אצבע/כסית ציפורניים ניתן להשיג בבתי מרקחת "לוק מריה" מורחים אותו פעמים ביום על גבי האצבע או הציפורן. **ז.** להורדת בצקנת ברגל - לפני שהולכים לישון לשים עלי כרוב לבן מסיבב לרגל (כדי שישאר צמוד אפשר ללבוש מעל זה את הגרב) ולהסיר בבוקר. ככה לעשות לפי הצורך עד שיוודת הפיחות. אגב מאד חשוב לטפל בצקנת אחרי גבס, כי אם לא מורחים אותה זה עלול להישאר. **ח.** מצ"ב כתובת מייל לקבלת דפי עיצות לבחילות והקאות בה. 052760@gmail.com (אם תוכלו לפרסם את זה משום ששבו עשבר בטעות רשמנו מס' נייד ולא מייל). תזכו למצוות! **ט.** פתרון למניעת חלק מהמקרים של כריתת רגל סוכרתית: 0527630889

א. מהו: בדרך שאדם רוצה לילך מולכים אותו, ואם אדם יש לו רצון חזק לעשות שטיגען ולקיים רצון ה' אז הוא יצליח, אמנם יהיו לו נפילות כל הזמן כי היצר אורב, אבל נפילות זה לא סיבה וטעם להתיאש ושבע יפול צדיק וקם, וידוע מה שאמר החזו"א שהקב"ה לא ברא אותנו מלאכים אלא בראנו עם חולשות ואדרבה כיוון שכך ברא אותנו נקב"ה אז רצונו שניפול ונשוב, העיקר שגם אחרי שניפול נקב"ה שתפגינו לרצות ולהשתדל לטוב ולה להתיאש, וכל פעם לפתוח דף חדש ולקטוש שוב, וכך זה החיים. היאוש זה הדבר הכי חמור. ואיך זה עובד? המהרש"א במכות שם ביאר שהרצון מוליד מלאכים מיוחדים שמלווים אותו ונותנים לו את היכולת לקבל את מה שרוצה. ויש להוסיף שהדברים אמרו גם בעניין של פרנסה שאדם קובע לעצמו איך יתפרנס האם יצטרך לטרוח הרבה בשביל פרנסתו, או שתספיק לו השתדלות מועטת בשביל פרנסתו.

א. מהו: מה הסיפור עם אניית הטיטניק שבשבע שערב יצאו כמה הרפתקנים ממסע מסוכן שנגמר לבסוף רע בשביל לראות את שאריות האניה שטבעה לפני יותר ממאה שנה? **תשובה:** הטיטניק הייתה אוניית ענק בממדים שלה והיתה הגדולה והמפוארת ביותר שתקופתה. היחודיות שלה היתה שהיא היתה חסונה מפני טביעה, קברנט הטיטניק אמר, היא חזקה כמעט ארבעים שנה של שייט נטול תקלות, שהוא לא יכול לדמיין מצב שבו אונייה טובעת. המעטפת החיצונית שלה מ"מ 2,000, ריעות פלדה גמישות וחזקות. שלושה מיליון מסמרות מברזל ריקוע ומפלדה חיברו את כל החלקים. אורכה היה 269 מטרים ורוחבה המרבי 28 מטר, גובהה מקו המים ועד לסיפון הראשי 18 מטר ועד קצה הארובות כ"כ 53 מטר. היא יכלה לשאת 3,327 טונות סוויט, אוניית מורש, בריכת שחייה. הטיטניק צוידה באמצעי הבטיחות החדשים ביותר, לרבות 15 מחיצות אטומות למים שמחוברות על ידי דלתות חשמליות ומשוכללות. כאמצעי בטיחות במקרה של פריצת דופן אונייה, למקרה חירום, הטיטניק צוידה ב"20 סירות הצלה בלבד, כמות המספיקה למחצית מכל הנוסעים והצלה הצוות. המתכננים לא צפו מצב שבו יאלצו לפנות את כל הנוסעים בבת אחת בזמן קצר וללא סיוע. העיתונות, כינתה אותה "האונייה שלא מסוגלת לטבע". בנסיעה הראשונה שלה שעלתה הון תועפות טעו למעלה מאלפיים איש שיזכו להפליג בה, טבעה הטיטניק בעקבות פגיעה בקרחון. באסון נהרגו 1,519 איש ובהן ידוענים רבים ורק 712 ניצלו.

א. מהו: מה הן הסגולות של פת שחרית? **תשובה:** הגמ' בב"מ קז: מבאיה שפת שחרית מצילה מכל המזיקים והאוכלה זוכה ללמוד וללמד וכו' וכו'. וידוע שגדולי הצדיקים היו ממליצים מאוד על פת שחרית כסגולה לרפואה. בספר סגולות המגע' ותלמידיו מובא שרבי אלעזר מנדל מלעלוב המליץ לאכול פת שחרית במשך ארבעים יום ברצף לטובלה לרפואה, ישועה והצלחה. רומ"מ מלעלוב היה ממליץ על ארבעים יום רצוף לאכול פת שחרית וזה סגולה לזיווג הגון וחיוד השכל. זמנה היא עד שש שעות מעלות השחר. הדברים הטובים שיש לפת שחרית, מונע מחלות מרה, מונע תולעי מעיים, משפרת שיקול הדעת והיכולות הקוגניטיביות, מונעת הופעת ריח לא נעים מהגוף ומהפה.

א. מהו: על מה כדאי לזוגות נשואים להקפיד בקשר שלהם עם ההורים? **תשובה:** הרבה פעמים זוגות נשואים נופלים על ההורים לא בדיוק בזמן שמתאים, וההורים לא יכולים לומר לא, וזה מאוד מצער. ואין הכוונה דווקא לעניין הכספי שיש כאילו שזה נטל קשה עבורם להאכיל כל שבת משפחות על גבי משפחות, אלא גם לפעמים ההורים עייפים, חסרי סבלנות, חסרי מצב רוח, טרודים בעניינים שלהם, רוצים קצת חופש וקצת וכו' ולא לרוקח הכל עליהם.

א. מהו: מהו גיל ההתבגרות הראשון של הילד שאז הוא בודק את ההורים שלו כמה הם חזקים? **תשובה:** גיל שנתיים. שאז הילד אומר על כל דבר לא, מתחצף המון, כי אז הוא מגלה את יכולתו כאדם עצמאי בעל מסוגלות ויכולות שונות. הוא כבר יודע ללכת לבד, לאכול לבד, לדבר, לצייר, ולכן הוא סומך מאוד על עצמו. ולכן, בכל פעם שהוא נתקל בסירוב, והוא נאלץ לדחות סיפוקים ולא מקבל את מבוקשו הוא מביע את התסכול שלו באחת הדרכים הבאות: בכניו. כעסה. התקפי זעם. עקשנות. עמידה בתוקף על רצונו ולהתווכח על כל דבר. בעיקר זוהי ההזדמנות שלו לבחון גבולות והוא לומד המון מהאופן שבו אתם מגיבים להתנהגותו. ולכן על ההורים לקבל גבולות ברורים ולהיות עקביים. לא משנה כמה הילד בוכה, כועס או מתוסכל. במידה ובכל פעם תגיבו באופן שונה הילד ימשיך לבדוק את הגבולות, זכרו תמיד להראות לו שהתנהגות שלילית, חוסר הקשבה והפרת גבולות לא יעבדו לטובתו.

תורה חסה: בקשות עזרה וסיוע שנשלחו ע"י קוראי העלון ומשמשיהם, מי שיש בידו תשובה שישלח למייל שבסוף העלון:

א. למי שיש עצות לפשפשים במיטות שעוקצים ולא עוזר לזה שום הדברה. **ב.** בקשה למי יש עצה לגידול שער במקום שהיה כווייה בראש. **ג.** איש יש למישהו עיצה איך מטפלים בכיריים בנירוסה שהתלכלכו מאש שהתלקחה ואחרי נקיין בכל תכשירי המסירי שומן נשאר כתם שלא מצליח לרדת. **ד.** למי שיש עצות, שיטות ופתרונות כדי לגבנה, נא לשלוח לעלון.

א. מהו: מה הסגולות הנוהגות ביום פטירת האור החיים הקדוש' בטו בתמוז? **תשובה:** ידוע שביום פטירת האור החיים הקדוש' רבים נושעו מלימוד בספריו, והתפרסם שהחזון איש שלח את אחד מאחייו לקברו בהר הזיתים להושיע. לכן יש שצריך ישועה אז ביום שישי ידליק נר וילמד מספריו. ואז יבקש רחמי שמים מהקב"ה שבכות רבי עילוי בן רבי משה בעל האור החיים, הקב"ה יחוס עליו לכל צרכיו בתוך שאר עמו ישראל, ויפרי האבקה. ואם יש אפשרות לעלות לקברו בלי סכנה וודאי הדבר הוא טוב. ועצם הלימוד בספרי האור החיים ידוע שהוא סגולה גדולה לכל השועות. המועש"ט אמר שכל דבריו הם ברוח הקודש, ורבי פנחס בקורץ אמר שהלימוד בספר זה הוא מסוגל לנשמה כמו הזוה"ק.

א. מהו: האם בזמנינו צריך לחשוש לעין הרע? **תשובה:** על הפסוק וישא בלעם את עיניו כותב רש"י שביקש בלעם להכניס עין הרע בישראל. אמרו חז"ל שכמעט כל הבריות שמתים מתים מעין הרע, ועל האדם לחשוש לעשות מעשים הגורמים לעין הרע כמו שמחות שעושים בפאר והדר, וכן פרסומות מהדהדות על פעולה של מישהו וכדו'. וכתב החפץ חיים בספרו שפת תמים פ"ה ריבוי ההוצאות ומותרים המבלושים שנעשו קבע בעוונותינו הרבים היא הגורמת לנו כל הצרות והתלאות מבפנים ובחוץ. ועין הרע זה גם כשמתפעל מעצמו וזה מזיק יותר משאחרים נותנים עיניהם בו (כך מבואר בתנחומא מקץ. ובתוס' ר"י ב'ק פג.). ובשו"ת אגרות משה אח"ע ג' כו כתב דלגבי עין הרע מי שמקפיד מקפידים עליו ומי שלא, לא חושש. הרב שטיינמן היה אומר לאנשים שיש להם חשש לעין הרע לומר את הפסוקים נגד עין הרע שמופיע בסידורים במוצי"ש.

א. מהו: מה הזכויות של עם ישראל שאין להם מזיקים בשינה? **תשובה:** בלעם אמר שהוא לא יכול לקלל את ישראל כי הם קוראים קרי"ש על מיטתם, ואמרו חז"ל בכו"כ מקומות שהקורא קריאת שמע על מיטתו מזיקים בדים ממנו, ומסיר ממנו פחד. וכתב ה"ב איש חי שאדם שרוצה להוסיף יראת שמים בילדיו הקטנים יריגלם מקטנות לומר קרי"ש על המיטה. וכך החיים כתב שאף נשים צריכות להקפיד בזה. והוא סגולה לשמירה.

א. מהו: מי שאין בידו תורה ומעשים טובים ובכ"ז רוצה למצוא חן בעיני ה' שיעזור לו באיזה בעיה מה יעשה כדי שישועה ה' **תשובה:** מצינו בחז"ל שיש כח עצום בריבוי הנפילה ובתד"א כתוב שאני רואה את בני אדם שאין להם תוחלת לא במעשיהם ולא מעשה אבותיהם וכו' אלא בשביל שהן עומדין ומברכין ומתחננים ומרביין תפילה לפני אני נזקק להן וכופל להן מזונותיהן. וכן בתנחומא ואפי' אין אדם כדאי לענות בתפילתו לעשות חסד עמו כיון שמתפלל ומרבה בתחנונים אני עושה חסד עמו.

א. מהו: לא תאור את העם כי ברוך הוא, האם יש לחשוש מקללות של אדם שמקללך שלא בצדק? **תשובה:** אם זה לא בצדק אמרו חז"ל קיללת חינוס חוזרת למקלל ולא משפיעה כלום על השני.

א. מהו: מה ההשתדלות של בחור שנבחן לישבה, מה צריך לדעת היטב? **תשובה:** ההשתדלות היא לדעת גפ"ת טוב, ופחות להשקיע במפרשים. וידועים דברי הסיטפלער שיעקר תפקיד האדם הוא לדעת ביאור הגמ' היטב, והמפרשים זה רק לחידוד השכל ואין צריך לדעת את זה. ואם יודע הגפ"ת טוב ובתוספת תפילה בוודאי יצליח כי השתדל היטב.

א. מהו: מי שלפעמים לא נרדם האם חייב לברך את ברכת המפיל? **תשובה:** רבי קניבסקי היה אומר למי שלא נרדם שיברך המפיל ויש לו עצה שישים את ידו על מצחו וזה סגולה להירדם. מתוך הספר הנהגות והליכות לרבי חיים קניבסקי מאת תלמידו המופלג שספרו הוא נאמן ביותר כיבוע במשפת הרב זצ"ל רבי חיים עוזר כהן שליט"א

א. מהו: נשאר עוד קצת יותר מחודש עד סוף הזמן, מה יעשה בשביל לסיים את הזמן בצורה הטובה ביותר? **תשובה:** צריך לזכור שהכל הולך אחר החיתום, וגם בחור או אבדן ואפי' ילד שכל השנה לא למד טוב אם הוא לוקח את החודש האחרון, קם בזמן לתפילה לומד כמו שצריך, אז זה לא רק שהקב"ה נותן לו המון ס"ד ומוחל לו על כל השנה אלא גם החברה והסביבה שוכחים הכל וזוכרים רק את הסוף וכן להפך מי שכל השנה למד מצוין וסיים את הזמן לא טוב אז גם הקב"ה וגם החברה הסביבה הרבנים וכולם זה מה שזוכרים את הסוף, לכן כל מי ששכל בקודקודו יקח את הזמן הזה שנשאר ויתאמץ מאוד לקום בזמן להישמר מדיבורים אסורים לצלל את הזמן ללימוד בהתמדה, להשלים המסכת, לקבוע יעדים וללמוד טוב.

א. מהו: יש שרוצים להתחזק ולא הולך להם, הם נופלים כל הזמן. מה יגרום להם לא להתיאש? **תשובה:** חז"ל מביאים במעשה בלק ובלעם עניין חדש בעבודת ה'

הלכות הקשורות לפרשה

מה טובו אהלך יעקב. שאין פתחיהם מכוונים זו מול זו. האיסור והסתכל בחלון של אדם אחר הוא איסור דאורייתא, ואף מוטל על האדם לא להסתכל בחלון באופן שייראה כאלו הוא מוסתכל לתוך ביתו של השני.

מה טובו אהלך יעקב, אלו בתי כנסיות ובתי מדרשות (סנהדרין קה). כתב השו"ע יש להיזהר מלהשתמש בעלייה שעל גבי בית הכנסת תשמש קבוע של נגאי כגון לשכב שם. ועיין בביתור הלכה שאם הגג הוא מקום גלוי צריך להיזהר משאר תשמישים. כגון שטיחת בגדים ופירתו לייבוש.

הן עם כלביא יקום. וברש"י כשהם עומדים משנתם שחרית הן מתגברים כלביא וכארי לחטוף את המצוות לקרוא שמע. הן לחקור האם מותר לקרוא קרי"ש בלי ברכות התורה כשוראה כשהזמן מתאחר והוא עולה לחפסדי זמן קרי"ש. התשובה היא שאם יאחר זמן קרי"ש ודאי שמותר לקרוא בלי ברכות התורה רק לא יכווין לצאת ידי מצוות ת"ת בזה. ובלא"ה יקדים ברכות התורה.

בלק הנשיל את ישראל עם בנות מואב. קצת מדיני יחוד: א. איסור יחוד הוא לגדול עם ילדה מגיל שלש וגדולה עם ילד מגיל תשע, ואין בזה דין חינוך. וילדה עם ילד אין איסור יחוד על גיד בר מצווה. **ילדה עד גיל 5 ואיל עד גיל 6 לא יחדשם לשומר לעניני יחוד.** ממילא אם בתו בת חמש נמצאת בבית ביחד עם חברה מגיל שלוש ומעלה, הווי יחוד להישאר איתם לבד בבית. ב. לדעת השו"ע לאשה אחת אסור להתיחד עם הרב גברים א"כ אשתו של אחד מהם איתם, וכן להפך. ושלשה גברים עם שלוש נשים שרי, ויש מקלים בשני גברים עם שלוש נשים. ולדעת הרמ"א מותר לאשה אחת להתיחד עם שני כשרים, וזה דווקא בעיר ובוים. ובלא"ה צריך שלוש גברים. ואיש אחד אסור להתיחד עם שתי נשים לכל הדעות.

האופנים המצילים מהיחוד: א. כשהבית פתוח לרה"ר, והיינו למקום שהעוברים יכולים לראות מה נעשה בתוך הבית וה"ה אם נמצא בקומה נמוכה ואפשר לראות מהרחוב מה קורה בפנים מהני. ויש המתירים גם כשהדלת סגורה ואפשר להיכנס מבחוץ בקלות ומדובר כשיש סבירות שיכנסו. ושירי אפי' כשנעול אם יש לאנשים מפתח ויש סבירות שיכנסו. והכל לפי המקום והזמן, ולבד נמצא במקום שיש סבירות שיכנסו אנשים אחרים לבית ולחדר בו הם שוהים. ולגבי נסיעה ברכב או במונית, אם זה במקומות ובשעות שיש עוברים ושבים שרי, ובלא"ה כגון בכבישים צדדיים וחשוכים. א. בשעות שאין רכבים, נהגו להחמיר ברכבים במקום הדחוק. ב. בעלה בעיר ויש סיכוי אפי' קלש שיחזור ובעלה יודע היכן נמצאת ואפי' לא בביתה שרי להתיחד (י"א שזה לא לכתחילה, ולכן יקל רק במקום הצרוד). וכשהמתמיד מיווד איתה כגון שגדלה אתו או קרובה אסור להתיחד אפי' כשבעלה בעיר. וכשאתו בעיר מהני רק אם דרכה לחזור באחוזים גבוהים באותה העת הביתה, ובלא"ה לדעת רוב הפוסקים זה יחוד ואסור. ג. שומר: הא דמהני בבית מגיל חמש בערך או בבו מגיל שש, היינו ר' כשהם ערים. ואם הם שניים מהני אף כשישנים עד גיל תשע (י"א עד גיל 11 לבת 12ו לבן). וילדים שלה אף גדולים מהני. ואשה וחמותה שומר, וכן אישה ובת בעלה ואשה ובת חמותה ומהני אף כשישנות.

חידות

חידות שינון הפרשה לפי סדר הא-ב. א. מי ראתה מולה מה שלא ראה אדונה? **אתונו של בלעם. ב.** שמות שני רשעים בפרשה - **בלעם. ג.** "כי מראש צורים אראנו ומי אשורנו" - **גבעות. ד.** "ג. כוכב מיעקב" **דרך. ה.** מה אפה שלח בלק לקרוא לבלעם (ע"פ משל בלעם) **הררי קדם. ו.** "ד. אל בלעם" - **ויקר. ז.** מי הלך לבלעם ממואב וממדוי? **זקנים. ח.** במה רצה בלעם להרוג את אתונו? **חרב. ט.** "מה ___ אהליך יעקב?" **טובו. י.** מה בלעם אמר על עצמו? **שוהא - יודע דעת עליון. כ.** מה בלק הבטיח לבלעם? **כבוד. ל.** מתי ד' דיבר עם בלעם? **ב- לילה. מ.** מי חסם את דרכו של בלעם עם האתון? **מלאך. נ.** מה הקויע את ראשי העם ___ השמש. **נגד. ס.** כתוב ששה לוחות לאות כל - **סביבותינו. ע.** בלק העלה בסך הכל 42- **עולות. פ.** מקום מושבו של בלעם - **פתור. צ.** אביו של בלק - **ציפור. ק.** "אראנו ולא עתה אשורנו ולא ___" - **קרוב. ר.** מה נחה על בלעם? **רוח אלוקים. ש.** מה בלק היה? **שתום עין. ת.** "ד אלוקיו עמו ו ___ מלך בו" - **תרועת.**

חידות פרשת שבוע וידע תורני: א. פסוק מהפרשה הנאמר מגיד יום ביומו? **ב.** מתי אסור לאדם מסיים ללמוד תורה? **ג.** מתי אדם נח ומקיים בור מצווה? **ד.** איך יתכן ביצה אסורה באכילה וע"י שתייולד עוד ביצה יותר באכילה? **ה.** איזה בתים חייבים להרוס? **ו.** בפרשה 4 מילים רצופות המתחילות באות א? **ז.** בפרשה 4 מילים רצופות המתחילות באות ה? **ח.** בפרשה 4 מילים רצופות המתחילות באות ל? **ט.** 2 מילים החוזרות על עצמם 10 פסוקים רצופים? **י.** איזה קשר יש בין הפרשה 8888? **יא.** איזה הלכה מהלכות מליחה ילפנין מהמון הרשע? **יב.** איזה הלכה מהלכות טריפה ילפנין מטיטוס הרשע? **יג.** מתי נפסק בשו"ע שמותר לאכול רק כשאוכל שתיים שתיים?

תשובות: א. מה טובו אהלך יעקב. **ב.** מורה הוראה בשכירתו רמב"ם בי"א"מ א ד. **ג.** שמי"ב ע"ג החופר קבר פטור מקרי"ש ככל עוסק במצוות וגם בעשה שנה פטור שע"י נתחזק כוחו לחפור שוב. **ד.** שו"ע יו"ד סי. **ה.** בית מנוגע ועיר הנדחת. **ו.** כב. **ז.** כב. **ח.** כב. **ט.** כב. **י.** אהלך בלק בלעם. **י.** הגמי בברכות דף ז אומרת שבלעם ידע

לכווין את השעה שה' כועס וששעור זה הוא אחד חלקי 888888 משעה. **יא.** שו"ע יו"ד ס טז ז כתב שאם שהה הבשר במלח כדי שיעור מליחה אזי צריך להדחיו ג"פ במים. והוא מתוסי' בע"ז לג: **י"ה** כסי שהביא שם אראה ממה שאמר המן לאחשוורו על היהודים שכשגוי נוגע בכוס הם מדיחים שלוש פעמים. **יב.** בב"י יו"ד ל"א כתב שאם נמצאת תולעת בקרום המוח והמוח קיים וכו' הוא לא טריפה וראה מטיטוס שחי שבע שנים למרות שיתוש ניקר במוחו. **יג.** איסור שהתערב בהיתר ומותר החתיכות נאכלה בשוגג, שאר החתיכות מותרות ומבואר בשו"ע יו"ד ז ק שמותרות רק לאוכלן שתיים ולא אחת אחת.

חידות לילדים: א. איזה דבר אם לא מודה בו אני נפטרי? **ב.** מתי לובשים טלית במעריב חוץ מליל יו"כ? **ג.** איזה בע"ח מוזכר ראשון בפרשה? **ד.** איזה דבר אם נניח בחדר סגור הוא ייעלם מעצמו? **ה.** כמה ביצים אפשר לאכול על קיבה ריקה לגמרי? **ו.** למה שלא התחתן אין לו ילדים ונקרא אבא?

תשובות: א. מודה בקנס. **ב.** מוצאי יו"כ. **ג.** ציפור. **ד.** קרח. **ה.** אחת. **ו.** ברגע שאוכל אחת הקיבה כבר לא ריקה. **ז.** שמו אבא.

חידון משמעותי מילים לפרשת בלק: ז' משמעותי למילה אפס

אפס - אבל, אך. "ואפס את הדבר אשר לא אלק איתו ודבר" תרגום יונתן: "ואפס (במדרש אב דה) **אפס - נגמר. כ" אפס** כס"ף תרגום: שלים (בראשית מז טו). **אפס - בלתי אפשרי.** "אפס כי עז העם" רמב"ן (פסי' כז): אי אפשר בשום עניין (במדרש יג ח). **אפס - אלא, רק.** "אפס עצור ועזוב" שד"ל: ולא ישאר אלא עצור ועזוב (דברים לב לו). **אפס - קצה.** "ויראו אותו כל אפסי ארץ" מצודות ציון: אפסי קצות. (תהלים סז ח). **אפס - אין, לא קיים.** "ואפס כמוני" מצודת ציון: ענינו כמו לא (שעיהו מז ט). "אפס זולתו". **אפס - הספרה 0**

היגיונים המועדים לאלו שיש להם מזה תועלת שלושים יום קודם בין ההזמנים שואלך ודורשין בתוכניות בין הזמנים.

הקולה זה לא העיקר. העיקר זה הגויים.

החלום שלי זה להיות מה שכתוב ברזומה שלי.

וופל ליומן.

אצילינו נוהגים לאכול דגים בכל פעם לפני ששותים לחיים. **מאז** שהפסקתי לאכול לחם אנגלי ירדתי שש קילו. אבל אכלתי לחם אחר ולעילתי אותם בחזרה.

חקירה: כשהטמפרטורות עולות מזג האוויר מתחמם, או כשמזג האוויר מתחמם הטמפרטורות עולות?

מאז שהתחלתי ללבוש פראק שמת' לב לתופעה מוזרה: לפעמים כשאני נכנס לחנותה ושרים לי "מימים" פתאום מגיע משהו עם תלמידים ולכנס ביחד איתם.

אחרי שהמציאו דוד שמש לנכנס חמים, מתבקש שימציאו דוד ירח למים קרים.

מה הבעייה, רואים איפה שהתפוחים נופלים ולא רחוק משם נוטעים עץ.

מחאת האנרכיסטים: איזו דמוקרטיה זאת שאי אפשר לתפור יתק שוחד לראש ממשלה בווה!!!

סיפור לתמים: משהו נכנס לבית הכנסת של ייקים שאל מתי מנחה? ענה הגבאי לא עכשיו. עכשיו! ענה התמים לא הבנתי. הבנתי.

מתי מזדקנים: כשאומרים הופ כשמתישבים.

נראה לי שיש תקלה בשעון מעורר הוא תמיד מצלצל מתי שלב בא לי לקום.

איך נהיים בן אדם מעורר רחמים? נכנסים לביתו של רחמים ומעירים אותו.

לדעתי מגיע פרס נובל למי שימציא אייר טואלט שפנת אבן אחת בלי לעשות פזוזה.

כתב תגורם לתחית המתים: לך לבית קברות של מורות ותגיד שלוש במקום שלושה מיד כולם רודפות אחריך.

אתמול הביאו לי צ'ק שכתוב עליו ותחזירנו לשלום.

יש שנקראים 'עמוד החסד' יתכן שזה בגלל שבחוץ הם חסד ובבית הם עמוד.

הרגע הזה שאתה עוקב אחרי היתוש ואז הוא נעלם לך מול העיניים.

הרגע הזה שיש לך צד שאתה הולך לקבל עלייה.

הרגע הזה שהשיר שאתה שר בקול, עובר למילים באידיש.

הרגע הזה שאתה פוגש מישהו שלא ראת אתו שנים - פעמיים באותו יום.

הרגע הזה שאתה חוזר לאותו מקום כדי להיזכר מה שכתב.

הרגע הזה שאתה מתפלל במניין האחרון של סוף זמן תפילה והשעון מעורר מתחיל לצלצל.

הרגע הזה שאתה מתיאש שהפיסטוק הזה ייפחת.

הרגע הזה שאתה חוזר למשהו וגם הוא חוזר אליך ואתה מחליט בסוף לא להתקשר אליו. וגם הוא מחליט את זה.

הרגע הזה שאתה ניגש בעל קרוא ומבקש ממישהו שיעזור לך, ואתה לוקח אותו מיד ברצינות ונותן לך קול שיש כל הקריאה ומנופף בידיו בתנועות משונות.

תודה: אני מרגיש חובה להודות לכל מי ששולח רעיונות למדור הנפלא של הרעיונות יה"ר שיוכה לזכור את כל הרעיונות בעל פה. אני מרגיש צורך להודות לאדם הגדול, הגאון המופלא שכל רז לא אניס לך, אדם מיוחד באהבת הבריות ובנתניה להם, מתמיד בכל שעות היום והלילה, מקים מיום השידוכים בהצלחה מרובה ונדירה, ה' עמו וכל מה שעושה מצליח האיש המופלא בכל התחומים **רבי נחום ברנבלד שליט"א** שבזכותו רבים מתארכים.

היכן ניתן להשיג את העלון

ניתן להשיג את העלון בבני ברק: צמוד לכניסה לתלמוד תורה כתב סופר מצד שמאל של הכניסה, בקופסה בפינה בחצר ברחוב סוקולוב 23. **ובניהמ"ד המרכזי בנייני אברכים 'פרדס כץ'** רחוב אבותצירא 9, **ובכולל 'מורשה ודעות' (בית כנסת הגדול)** בספריה בקומה ראשונה (חברון) בכניסה המערבית בקרטון בארון למטה. וכן בשאר המקומות ואצל המפיצים **אין לקחת יותר מעלון אחד בשום מקום לאישור.** כמו"כ ניתן להשיג את העלון **במודיעין עילית** (לא כמות) החל מיום חמישי בכניסה לחנות ש.מ.ח. - שרתי משרד רחוב רשב"י 49. **כן ניתן להשיג בהר נוף הגליל** אצל רבי שמחה שולמן שליט"א, שיש אור של קדושה מיוחד על פניו הטהורות. **וכן ניתן להשיג בירושלים** בישיבת מיר אצל האיש שהוא אדם הכי מסודר בעולם בתורה מצוות ומעשי"ט רבי דוד רוטשילד שליט"א או אצל האיש בעל לב הזהב, הדמות המיוחדת של ישיבת מיר רבי אבי פרידנר שליט"א. **בבית שמש** אצל הגבאי המיתולוגי שזוכר בע"פ את כל השמות ושמות האבות של כל 380 המתפללים בבית הכנסת אור אליהו רבי נחום זכריש שליט"א בבית הכנסת אור אליהו. **וכן** בישיבת מרן הגר"מ שטרנבוך - חבקוק הנביא 7 רמה ג'. **בנתניה** ב'בית בוכריס'. ובבית יצחק, ובבית מהר"ץ תודה לרבי עמיחי בשארי שעושה זאת מתוך שמחה עצומה והארת פנים שאריו שרבי עמיחי בתוכינו. **ברחובות** בישיבת מאור התלמוד, אצל החבור החשוב ישי רוט נ"י.

בירושם אצל רבי מיכאל גולדנברג שליט"א. **באופקים** בבית הכנסת תפארת תורה (הגדול). ובבית כנסת שערי תפילה (פרויקט). **בקריית גת** בהזמני שומרי אמונים ובביכני קרעטשנף מיום שישי. **בחזון יחזקאל:** בבית כנסת המרכזי. **בשדוד:** בבית כנסת החיד"א רובע ג אצל גדול מוכי הרבים בדורנו רבי יצחק משענייה שליט"א **בעוצם** בישיבת נר זרח. **ברכסים** אצל האדם ששוקד על תלמודו במאה אחוז ריכוז רבי יוסף המאיר שליט"א. אין לבוא לקחת עלון באמצע הסדרים בשום פנים ואופן. **ברעננה** אצל משפחת זכאי המיוחדת והבפלאה רחוב נעמי שמר 9/5 טלפון- 052-6903395. **בפתח תקווה** בבתי הכנסת בגני הדר: אוהל אברהם. שירת מרים. קהל חסידים. בעשי"ט צאנו גור ויוצאי חברון, ע"י רבי יואל פינהנדלר שליט"א. **וכן** בישיבת אור ישראל וכן בישיבת עטרת שלמה. **בראשון לציון** אצל הנ"ל: וכן בעיר **אלעד** בישיבת כנסת יחזקאל ותורה בתפארתה ובישיבת הר"ן ע"י רבי יואל פינהנדלר שליט"א. **עוד באלעד** בבית הכנסת עמק ההלכה ע"י האיש שכמה וכמה העידו לי עליו שהוא מגדולי המחנכים וכל תלמידיו אוהבים אותו אהבת נפש רבי יצחק רבי שליט"א.

בצפת: בהיכל ישיבת צפת ע"י הגאון שאורו משפיע על כל צפת רבי אברהם לויטן שליט"א. העלון יחולק גם במניין הנץ שע"י איללת השחר. **בקריית אתא:** בבית הכנסת מאקווא ירושלים 3 ע"י החבור המפורסם בצדקותו עדין לגדולות אהוב הבריות נ"י **ברמת השרון** אצל בעל הלב זהב גם בביתו פינמה והאיש שזכה להיות חברותא של הגאון המיוחד שזכה לסיים ולדעת בעל פה מספר מסכתות גאון מופלא צדיק יסוד עולם **רבי יוני נגדל שליט"א רבי דניאל פוסטבסקי שליט"א** בבית הכנסת מורשת אבות וכן בבית הכנסת המרכזי גאולת ישראל לו וכן בבית הכנסת וכולל הוד צבי. **בחדרה** בכולל אדרת אליהו בראשות הרב נתנאל יקותיאל רחוב הגדוד העברי 13 **בלוד - אחיסמך.** בחנות בראדסר רחוב הרב אלישיב 5 גני איילון. **בעפולה** בביהכ"נ נחץ ישראל שבכנות עפולה עילית או אצל האיש שהרים את עפולה לממדים שאליה היא הגיעה רבי אהרן קולדצקי שליט"א. **ביד בנימין:** בישיבת דרכי איש ביד בנימין אצל האשרי העם שככה לו רבי ישראל מאיר נידאם שליט"א. **בעכו:** רחוב גיבורי סיני 32 על הסטנדר בכניסה לישיבה. **במנצ'סטר** אצל רבי שמואל א. הורביץ שליט"א: 44725793110. **בארגנטינה:** בקהילת שובה ישראל במקום המיועד לעלונים.

לצערנו לא ניתן יותר להשיג את העלון בפקס

ניתן להוריד את העלון בעמדות קול הלשון וכן את העלונים של כל חמש השנים האחרונות. הדרכה: נכנסים לקול הלשון. מקישים על חיפוש רבנים. לכתוב מערכת שבת. מקישים על פתח תיקיה. מקישים על תיקיית הורדת גליונות. מקישים על לבית התורני. ומורידים מה שרוצים. **כמו"כ ניתן להשיג במייל: 456alon@gmail.com** יש לדייק במייל ולכתוב קודם 456 ואח"כ 456alon@gmail.com **להשתתפות בהוצאות העלון** לפנות: 0527633431 או ב'נדריס פלוס' - רשת הכוללים פרדס כץ-עלון, (שלוחה 2422). זכות הרבים תלוי' במסייעים! אפשר לשלוח משם הודעות.

ניתן להשיג את העלון בכתב גדול במייל הנ"ל.